

POSUDEK VEDOUCÍHO

K DIPLOMOVÉ PRÁCI

Jméno diplomanta:	Jan Rychnovský
Téma práce:	Sledování osob
Rozsah práce:	69 stran (od úvodu po závěr, včetně) 176 168 znaků – cca 97 normostran
Datum odevzdání práce:	27. 12. 2024
Vedoucí diplomové práce:	JUDr. Mgr. Marek Dvořák, Ph.D.
Oponent diplomové práce:	JUDr. Dalibor Šelleng, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu, náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování, použité metody

Student Jan Rychnovský si jako generické téma zapsal problematiku sledování osob. Za hlavní cíl diplomové práce si stanovil zanalyzovat a zhodnotit právní úpravu sledování osob a věcí obsaženou v trestním řádu se zaměřením na problematické aspekty právní úpravy v souvislosti se zásahy do základních práv a svobod. Sledování osob a věcí je významným operativně-pátracím prostředkem, který zejména napomáhá v odhalování trestné činnosti v počátečních fázích trestního řízení. Sledování přitom přináší delší řadu sporných a palčivých problematik, což lze demonstrovat kupříkladu na otázce prostorových odposlechů, které jsou nasazovány právě za podmínek ustanovení o sledování osob a věcí. Sledování mělo být významným způsobem dotčeno plánovanou rekodifikací trestního práva procesního, od níž nakonec bylo ustoupeno. Přesto však zůstává více než aktuální, zda právě ustanovení o operativně pátracích prostředcích, potažmo odposleších, alespoň nepodrobit rozsáhlejší novelizaci. Lze tak shrnout, že vybrané téma je sice tradičním, nicméně i nadále významným a rozboru v rámci kvalifikační práce hodným.

Pro zpracování diplomové práce bylo třeba poznatků především z oblasti trestního práva procesního, částečně taktéž z kriminalistiky. S ohledem na skutečnost, že se diplomant zaměřil i na nyní žhavou problematiku automatického rozpoznávání osob v reálném čase, je poté nutné vycházet i z předpisů nejen čistě tuzemských a řešit současně rovinnou ústavněprávní. Dále bylo nutno vycházet z předpisů upravujících činnost policejních orgánů. Téma samotné je podle vedoucího na zpracování průměrně obtížné, nicméně díky snaze diplomanta o zkoumání i nových a sporných problematik celková náročnost na zpracování výrazně narostla.

V práci bylo užito standardních metod zpracování, především metoda analyticko-deskriptivní a s tím související metody. Zejména v části věnované technologiím rozpoznávání obličeje dochází také ke komparaci.

2. Formální a systematické členění práce; úprava práce; konkrétní připomínky k práci

Diplomová práce je rozdělena, vedle nečíslovaného úvodu a závěru, do celkem pěti obsahových kapitol, které na sebe zcela logicky navazují a čtenáři je plně srozumitelné, „odkud kam“ text plyne. V první kapitole se diplomant zaměřil na vymezení operativně pátrací činnosti s důrazem na jednotlivé podmínky pro nasazení operativně pátracích prostředků. Od druhé kapitoly, která pojednává především o základních aspektech sledování osob a věcí *de lege lata*, se již pozornost zaměřuje přímo na sledování. Druhá kapitola je členěna do mnoha dílčích podkapitol, které řeší kupříkladu jednotlivé druhy sledování, povolovací režim sledování nebo použitelnost výstupů ze sledování jakožto důkazních prostředků (členění do podkapitol je i v dalších částech). Třetí kapitola označená jako „Další aspekty právní úpravy sledování v trestním řádu nejen z pohledu judikatury“ se zabývá aktuálními otázkami, jejichž rozbor vhodně prohlubuje celkovou hloubku analýzy. Z vybraných lze zmínit například otázky zjišťování obsahu emailové komunikace, nedotknutelnosti obydlí nebo míry ochrany komunikace mezi obviněným a obhájcem. Jednou z velice zajímavých částí je i řešení možnosti uplatnění poznatků ze zpravodajské činnosti pro účely trestního řízení. Čtvrtá kapitola, přidaná do diplomové práce po domluvě s vedoucím, řeší aktuální otázku technologií rozpoznávání obličeje, a to i v kontextu právní úpravy na úrovni Evropské unie. Nechybí zde ani komparace s nasazením ve Velké Británii a Číně. Právě tuto část práce je žádoucí rovnou vyzdvihnout a pochválit, neboť (alespoň prismatem posuzovatele) představuje nejzdařilejší a nejaktuálnější pasáž textu. V poslední páté kapitole je rozebrán dřívější návrh nového trestního řádu a současně diplomant shrnuje náměty *de lege ferenda*. Jak už plyne z dosud uvedeného, celková struktura práce je jasná, srozumitelná a logicky návazná, nelze k ní mít výhrad.

Z hlediska věcného nebyly shledány závažnější věcné nedostatky, pouze místy jsou drobné formulační nepřesnosti, které nicméně neubírají práci na celkové kvalitě. Hloubka provedené analýzy je nadstandardní, diplomant provedl – jak si předsevzal – komplexní analýzu sledování osob a věcí včetně všech souvisejících aspektů. Taktéž formální úprava práce je zcela v pořádku. Práce je přehledná a bez nedostatků ve formátování. Styl vyjadřování je jasný, text je čtivý. V tomto kontextu možno zmínit progres písemného vyjadřování, kterým diplomant v průběhu soupisu prošel. Místy je jen třeba si dát pozor na opakování obdobných formulací či slov (např. hned v posledním odstavci úvodu, kde je dvakrát za sebou „nejen..., ale i ...“) a na překlepy (např. chybějící interpunkce u odkazu na poznámku pod čarou č. 90 nebo chybně vložený enter na konci řádku na str. 25).

Diplomová práce vychází z nadprůměrného množství pramenů, a to jak tuzemské, tak zahraniční provenience. Obsažena jsou i četná rozhodnutí ESLP, judikatura Ústavního soudu, nebo dále i vybrané legislativní návrhy vč. důvodové zprávy. Provedený rozbor je detailní a věcně přesný. Kladně lze hodnotit také místy obsažená shrnutí, která čtenáři napomohou lépe vyložit a interpretovat prezentované informace. Vedoucí práce současně kladně hodnotí, že se diplomant nebojí vyjadřovat vlastní kritické postřehy a připomínky, na něž vhodně navazuje vlastními náměty *de lege ferenda*. O pečlivém přístupu svědčí dále také komparování názorů odborníků, například ve věci prostorových odposlechů zmíněnou věcnou neshodu mezi prof. Jelínkem a dr. Ščerbovou, u níž diplomant zaujal vlastní stanovisko. Byť s tímto třeba vedoucí práce nesouzní, je rád, že názor kolegy Rychnovského zazněl.

V textu nebyly shledány žádné známky plagiátorství, práce se zdroji je korektní, citování je prováděno v souladu s citační normou.

3. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce:	Úvodem vytyčený cíl práce byl naplněn.
Samostatnost při zpracování práce včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství:	Vedoucí práce neshledal známky plagiátorství, čemuž odpovídá i výsledek kontroly v SIS v systému Theses.cz (9 %) a v systému Turnitin (27 %).
Logická stavba práce:	Diplomová práce má logickou strukturu, členění je vhodně navazující, text postupuje od obecného ke konkrétnímu.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací:	Práce se zdroji je korektní, počet pramenů je na diplomovou práci nadprůměrný. Citování je jednotné a provedené v souladu s předepsanou citační normou.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu):	Diplomantem provedená analýza je kvalitní a dostatečně hluboká, jak již plyne z posudku výše.
Úprava práce (text, grafy, tabulky):	Práce neobsahuje tabulky a grafy, což však nejde k její tíži. Jazyková korektura byla provedena řádně, nedostatky ve formátování jsou pouze zanedbatelné.
Jazyková a stylistická úroveň:	Jazykově a stylisticky je text na odpovídající úrovni.

4. Doporučení/nedoporučení práce; otázky k zodpovězení při obhajobě

Celkové zhodnocení:

Předložená diplomová práce je po stránce obsahové i formální na odpovídající úrovni a představuje kvalitní zpracování zvoleného tématu. Práce se dotýká i aktuálních a sporných problematik, nechybí v ní četné vlastní názory diplomanta. Práce byla zadána už v roce 2022, nicméně k jejímu soupisu fakticky docházelo ve druhé polovině roku 2024. I přes delší dobu psaní lze nad rámec obsahového hodnocení textu konstatovat, že spolupráce s diplomantem byla korektní a jeho přístup k soupisu byl pečlivý, text byl s vedoucím průběžně konzultován a připomínky reflektovány.

Předložená diplomová práce kolegy Jana Rychnovského po obsahové i po formální stránce splňuje požadavky na ni kladené a je způsobilým podkladem pro ústní obhajobu.

Práci doporučuji k ústní obhajobě.

Otázky k obhajobě:

V rámci ústní obhajoby by diplomant mohl vyjádřit vlastní názor na budoucnost využívání technologií automatizovaného rozpoznávání obličeje na území České republiky (a to i v kontextu rozvoje umělé inteligence).

Navržený klasifikační stupeň v případě úspěšné obhajoby:

výborně (1)

V Praze, dne 19. 1. 2025

Marek Dvořák